

LUND UNIVERSITY

Om jag vore rektor för en dag... ...skulle Lundagårdsmuren åter resas!

Tersmeden, Fredrik

Published in:
LUM: Lunds Universitets Magasin

2005

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Tersmeden, F. (2005). Om jag vore rektor för en dag... ...skulle Lundagårdsmuren åter resas! *LUM: Lunds Universitets Magasin*, (10), 39-39. <http://www.lu.se/upload/LUPDF/lum/lum1005.pdf>

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

**Slarv får bidrag
att bränna inne**

**Resistentia fåglar
bekymrar forskare**

LUM

Lunds universitets magasin | Nr 10 | 2005

ALLT LJUS PÅ KINA

OM JAG VORE **REKTOR** FÖR EN DAG...

...skulle Lundagårdsmuren åter resas!

Redan långt före dagbräckningen började ett stort uppbåd murare och andra hantverkare med arbetet. Det var nödvändigt om det skulle bli klart på bara en dag. Grindarna hade jag redan i förväg förhandlat loss från Kulturen där man bara varit tacksamma att bli av med dem (och därtill fått pengar till en skärmutställning om könsroller i Guinea-Bissau). Nu skulle den alltså återuppreas: Lundagårdsmuren!

LUNDAGÅRDSMUREN – UPPFÖRD 1743–44 – har av eftervärlden ibland felaktigt setts som uttryck för något slags akademisk apartheid; att innanför den fick endast akademiker vistas. Så var det inte. Förvisso infördes med tiden ett förbud för lärpojkar och gesäller att röra sig inom murarna, men det var en sekundär åtgärd föranledd av de många slagsmålen mellan studenter och dessa grupper, och övriga civiliserade borgare var välkomna att spankulera på akademins mark så länge de skötte sig. Nej, murens ursprungliga syfte var att skydda den dåvarande botaniska trädgården (nu universitetsplatsen) från stadens många lösgående svin, fåkreatur och annan boskap. Muren var helt enkelt nödvändig för att den akademiska odlingen – även i dess mest bokstavliga bemärkelse – skulle kunna få försiggå i fred.

I DAG HOTAS VI INTE LÄNGRE av några grisar eller andra fyrfotadjur. Därmed dock inte sagt att det saknas dem som vill in och böka i de akademiska angelägenheterna eller tugga på bildningens frukter. Skillnaden är att i dag kommer de på två ben. Som politiker som använder anslagen till universiteten som arbetslöshetskamouflage. Som företag som vill ha skraddarsydd forskning att profitera eller betald uppdragsutbildning. Eller som etniska grupper som kräver att få lägga beslag på legalt förvärvat forskningsmaterial. Och så vidare.

Ja, gamle Wilhelm von Humboldts tankar om det fria universitetet – med oavhängiga forskare, ”Lehrfreiheit” och ”Lernfreiheit” – verkar i sanning satta på undantag. Ett talande tecken är universitetets styrelse:

förr ett kollegialt organ av universitetslärare, nu en i huvudsak politiskt tillsatt församling där riksdagsmän, generaldirektörer och näringslivspampar är i majoritet. Och som ordförande säger högskolelagen till och med att man bör ”utse någon som inte är anställd vid den högskola som uppdraget avser”! Min lilla mur lär inte ändra lagen, men kan ändå utgöra ett slags symboliskt rop mot utomstående klåfingrighet: ”noli me tangere” – rör mig icke!

Men hallå, utbrister någon upprört – menar du att akademiker-na skall låsa in sig i elfenbenstorn och avskärma sig från omvärlden? Skall vi svika ”den tredje uppgiften”: samverka med det omgivande samhället?

ALLS INTE. Låt allmänheten – inklusive politiker och direktörer – nu som förr spankulera i den akademiska örtagården, se och lära – inte minst av vad jag ser som det är det viktigaste bidrag universitetet kan ge det omgivande samhället, nämligen traditionen av kritiskt tänkande. Men skall man kunna lära ut sådant duger det inte att vara alltför insyltad med dem som skall skärskådas. Externa anslag eller politiskt korrekta åtaganden är knappast en god grund för kritisk granskning. Endast den som står oberoende kan med verklig trovärdighet ropa att kejsaren är naken.

Och att befinna sig uppe i ett torn är kanske inte så dumt heller när man tänker efter. Då får man både bättre överblick och hörs längre när man ropar.

FREDRIK TERSMEDEN

”I dag hotas vi inte längre av några grisar eller andra fyrfotadjur. Därmed dock inte sagt att det saknas dem som vill in och böka i de akademiska angelägenheterna”

